

west-vlaanderen
de gedreven provincie

‘Europa in jouw buurt - editie 2021’

Europareeks Howest - Opleiding Journalistiek

 howest
JOURNALISTIEK

howest
hogeschool

Inhoudsopgave

Gedicht over Europa	5
Voorwoord	6
Editoraal	8
DEEL 1: Een Europese green deal	
Green Deal – Trim The Footprint Feesten met een kleine voetafdruk	12
Green Deal – Smart Light Concepts Nieuwe ledverlichting doet co2-uitstoot dalen	14
Klimaat – SCAPE SCAPE is toonaangevend in binnen- en buitenland	16
Milieu – FRESH4Cs Wateropslag is de toekomst	18
Milieu, landschap en natuur – NSCiti2S Anticiperen op klimaatverandering in de stad	20
Milieu – Vogelvriendelijk boeren Akker- en weidevogels beschermen met vogelvriendelijke landbouw	22
Milieu - Bomen plannen, beheren en planten Efficiënter boombeheer in de Westhoek	24
DEEL 2: Een economie die werkt voor mensen	
Economie – KICK Lege handelskernen tegengaan	28
Werkgelegenheid en jeugd – Turbo Jongeren met ideeën zijn de toekomstige ondernemers	30
Een economie die werkt voor mensen – En Avant Vlaamse bedrijven kijken over de grenzen	32
Economie en streekontwikkeling – Encore-2 Golftechnologie is nog in volle testfase	34

Onderzoek en innovatie – Dig-e-lab Beter online studeren dankzij Dig-e-lab	36
Innovatie - Drone Innovations West-Vlaanderen als uitvalsbasis voor ontwikkelen van drones	38
Een economie die werkt voor mensen – Conquer Wat na Brexit voor de West-Vlaamse economie	40
DEEL 3: Bevordering van onze Europese Levenswijze	
Naar een sociaal Europa - SIREE SIREE, brug tussen migrant en Vlaming	44
Gendergelijkheid - Promoting gender equality in (STEM) education and careers Meisjes en vrouwen in STEM	46
Gezondheid en welzijn - Empowercare De ouderen staan centraal	48
Naar een sociaal Europa - Fietsbieb Uitleendienst voor kinderfietsen	50

Gedicht over Europa

Latifa Gueddas – Charles Gadeyne

Coronapaspoort

Met het groen certificaat
eindigt ons toeristisch celibaat,
mogen we weer hand in hand
verder dan eigen land.

Weer Hollanders op de autostrade
en dronken Engelsen in brigade.
Weer onbegrensd door de Schengenzone
om toch maar in Oostende uit te komen.

Voorwoord

De internationalisering en Europese eenwording brachten voor de Europese lidstaten kansen en uitdagingen met zich mee. Ook op provinciaal niveau laat deze impact zich voelen.

Al meer dan 30 jaar bouwt de Provincie West-Vlaanderen aan haar Europees netwerk. Zo is er de ruime ervaring met Europese subsidies. De Provincie vervult hier een brugfunctie: ze informeert, sensibiliseert, begeleidt en activeert en vormt een onmisbare schakel tussen Europa, Vlaanderen, de lokale overheid en de burger. De projectrealisaties zijn het levende bewijs dat Europese middelen het verschil maken in een regio.

Daarnaast heeft de Provincie West-Vlaanderen ook een belangrijke rol in het Europese informatiebeleid. Sinds de oprichting in 1997 van het Infopunt Europa, het huidige Europa Direct, informeert en sensibiliseert de Provincie in samenwerking met het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Europese Commissie het grote publiek, specifieke doelgroepen, het bedrijfsleven en de verschillende onderwijsniveaus over de Europese Unie en haar troeven.

Naar aanleiding van de dag van Europa op 9 mei, lanceert Europe Direct jaarlijks de European News Week in samenwerking met Howest en Focus-WTV. Studenten journalistiek van Howest in Kortrijk brengen tijdens de European News Week reportages en schrijven artikels over wat Europa voor ons allemaal doet en kan betekenen. Ze trekken hiervoor normaliter naar Straatsburg om er te praten met Europese parlementsleden, en in West-Vlaanderen met projectcoördinatoren van Europese projecten. Ondanks de zeer uitzonderlijke omstandigheden door de coronacrisis gingen de studenten alsnog aan de slag. De artikels onder de categorie 'geschreven pers' zijn gebundeld in deze brochure.

Veel leesgenot!

Editoriaal

Europa in ons leven

Vroeger stond ik niet echt stil bij wat Europa allemaal voor ons doet. Ik beschouwde de Europese Unie meer als een club van landen die dezelfde munt gebruikten en jaarlijks een feestje bouwden op het Eurovisiesongfestival. Ik kende de bezienswaardigheden van de lidstaten dankzij Mini-Europa in Brussel. In het secundair leerde ik over de geschiedenis van Europa, maar dat ging het ene oor in en het andere weer uit. Pas nu ik Journalistiek studeer en kennis van Europa een belangrijk onderdeel is van mijn opleiding, realiseer ik me pas echt welke impact Europa heeft op ons leven.

Ten eerste zorgt de Europese Unie ervoor dat we financieel niks te kort komen. U kan het vergelijken met een bedeler: elk domein krijgt een bepaald bedrag geld om het welzijn en de welvaart van elke Europese burger op dat vlak te realiseren. Daarnaast subsidieert de Europese Unie ook grote en lokale projecten, wat aan bod komt in de verschillende artikels in deze brochure.

Zoals Oostenrijk zong op het Eurovisiesongfestival in 2015: Wij bouwen bruggen. Dat doet de Europese Unie op verschillende manieren. Met interregionale projecten werken verschillende lidstaten samen om een gemeenschappelijk doel te behalen. Zo is Dig-e-lab een samenwerking tussen Vlaanderen, Wallonië en Noord-Frankrijk waar bestaande opleidingen op een alternatieve en digitale manier aangeboden worden aan volwassenen die anders moeilijk toegang hebben tot onderwijs. Dit om hun meer kansen te bieden op de arbeidsmarkt. Daarnaast steunt Europa kleinere en lokale projecten zoals de Fietsbieb, die gezinnen met jonge kinderen op een goedkope manier aan fietsen helpt.

Als tweedejaarsstudenten Journalistiek aan Howest in Kortrijk kozen wij uit een uitgebreide databank elk een West-Vlaams project met een Europese link. In de brochure komen verscheidene thema's aan bod: van milieu en gezondheid tot innovatie en technologie. Projecten die niet enkel binnenin West-Vlaanderen blijven, maar ook samenwerken met andere Europese regio's zoals Noord-Frankrijk en Nederland. Grootschalige miljoenenprojecten en kleinere plaatselijke initiatieven dragen bij tot de doelstellingen die Europa oplegt. Dankzij deze projecten leerden wij de Europese Unie beter kennen. Die kennis bundelden we samen tot deze brochure zodat u kan lezen welke rol Europa speelt in ons dagdagelijks leven.

We hebben allemaal een andere levensstijl en Europa helpt ons daarbij. "In verscheidenheid verenigt" is dan ook een toepassende slagzin van de Europese Unie. Ik nodig u uit om over de impact van Europa te lezen in deze brochure en hopelijk verruimen de artikels uw beeld over het continent waarin wij leven.

Floor Vergote - Hoofdredacteur

DEEL 1 : **Een Europese Green Deal**

Feesten met een kleine voetafdruk

Trim The Footprint zet in op een kleinere ecologische voetafdruk bij festivals. Foto: Colin Behrens, Pixabay

Door MANON COMMEYNE – Tijdelijke evenementen, zoals festivals, zijn slecht voor het milieu. Met de Green Deal wil Europa tegen 2050 klimaatneutraal worden. Daarom zet het project Trim The Footprint in op milieuvriendelijkere festivals en spoort het festivalbezoekers aan om ook hun eigen ecologische voetafdruk te verkleinen. Zo organiseert projectleider vzw Greenforward onder andere ecologische workshops.

Trim The Footprint is een interregionaal project tussen België en Frankrijk onder leiding van vzw Greenforward dat jaarlijks het Irie Vibes Roots Festival organiseert, een ecologisch muziekfestival in Kortemark. Samen met Esperanzah! Festival in Floreffe en La Condition Publique in Roubaix probeert de organisatie haar bezoekers en jongeren klimaatbewust te maken. Zo kan je op het Irie Vibes Roots Festival meedoen aan ecologische workshops en werken de organisaties samen aan een tweetalig kookboekje waarmee ze jongeren leren koken met voedselrestjes.

“Al van bij het ontstaan van onze vzw en het festival is ecologie belangrijk”, vertelt Cindy Jonckheere, secretaris bij vzw Greenforward. “We merkten dat er nog andere organisaties waren die met ecologie bezig zijn en met wie we eventueel konden samenwerken. Zo kwamen we bij Interreg en onze projectpartners terecht.” Met de steun die ze krijgen vanuit de EU kunnen ze niet alleen hun eigen voetafdruk kleiner maken, maar ook die van hun bezoekers. Met de 30.500 euro in subsidies investeerde de vzw onder andere in een waterzuiveringssysteem voor haar festival. Daarnaast ging een deel van het geld naar het kookboekje en de workshops. “We zijn al ecologisch gericht, maar we wilden ons publiek er ook bij betrekken”, legt Jonckheere uit.

Klimaatneutraal festival

Het milieubewustzijn vergroten bij festivalgangers, maar ook jongeren in het algemeen, is een van de prioriteiten van Trim The Footprint. “Wij proberen het hele jaar door mensen te bereiken en te stimuleren. Dat ecologisch bewustzijn groeit, maar te traag. Het kan en moet veel sneller. Ik zal eerlijk zijn: niet ecologisch zijn is een stuk goedkoper dan het wel zijn”, geeft Jonckheere toe. “Veel organisatoren werken bijvoorbeeld nog met wegwerpbekers, want dat blijft voor hen de goedkoopste optie.” Toch lijkt het erop dat herbruikbare bekertjes de nieuwe norm zullen worden. Met de Europese Green Deal kwam er al een verbod op wegwerpplastic, dat dit jaar in werking treedt. Dat Europa een project als Trim The Footprint steunt, komt dus niet als verrassing. Ecologische festivals zijn al langer geen uitzondering meer. “Het gaat om de mindset. Bij alles wat je als festival doet, moet je denken: wat is hier de impact van op het milieu?” stelt Jonckheere.

Een normale editie van Irie Vibes Roots Festival zit er dit jaar door corona niet in, maar vzw Greenforward blijft inzetten op andere, kleinere initiatieven. “De respons op het kookboekje was enorm positief, dus je merkt dat de zorg voor het klimaat wel leeft bij de mensen”, aldus Jonckheere. “We zullen zeker niet stilzitten. Ons einddoel is een volledig klimaatneutraal festival.”

“We zijn al ecologisch gericht, maar we wilden ons publiek er ook bij betrekken.”

Green Deal – Smart Light Concepts

Nieuwe ledverlichting doet co2-uitstoot dalen

De nieuwe zuinige led-lantaars in Brugge behouden hun historisch karakter. Foto: SLIC

Door HAIKE VERCOUTTER – Klassieke straatlantaarns stoten heel wat CO2 uit. Dankzij het Smart Light Concepts (SLIC) project vervangen heel wat Europese steden hun oude straatlantaarns door nieuwe ledverlichting. Op die manier willen de steden hun CO2-uitstoot laten dalen. Ook de stad Brugge neemt deel aan het project.

De Europese Green Deal heeft als doelstelling om tegen 2050 Europa klimaatneutraal te hebben. Dat wil zeggen dat de CO₂-uitstoot tegen dan gereduceerd moet zijn tot nul. Tegen 2030 moet de uitstoot van broeikasgassen gehalveerd zijn tegenover 1990. Dat vergt drastische maatregelen van het hele Europese continent. Om die doelstellingen te behalen, ontstaan er verschillende projecten, waaronder SLIC. Met dit project moet de CO₂-uitstoot in stadskernen aanzienlijk dalen.

In het historisch centrum van Brugge worden alle oude lantaarns vervangen door nieuwe ledverlichting. De stad is daarvoor verdeeld in verschillende zones. Stapsgewijs vernieuwt de stad alle 2700 lantaarns, zone per zone. “Via het Smart Light Concepts project kunnen we bekijken wat mogelijk is qua zuinige verlichting. De huidige lantaarns verbruiken zo’n 85 Watt per lamp, bij de nieuwe is dat slechts 28 Watt”, verklaart Jonas Lagrou,

projectleider in Brugge. “Door de lantaarns te vervangen, bespaart de stad bovendien 134.000 euro per jaar. Dankzij het project kunnen we ook werken met dimscenario’s. Zo kan bijvoorbeeld de verlichting vanaf elf uur ‘s avonds tot vier uur ‘s ochtends minder fel schijnen. Door de lantaarns tussen die tijdstippen minder fel te laten schijnen, zullen ze nog minder verbruiken. We zullen ook onze bewoners bevragen of ze iets van de veranderingen merken. Op die manier kunnen we aftoetsen hoe ver we in die dimscenario’s kunnen gaan”, aldus Lagrou.

De nieuwe lantaarns bestaan uit een ander materiaal dan de huidige, maar zullen er exact hetzelfde uitzien. Ook over de lichtkleur moeten de Bruggelingen zich geen zorgen maken. “De lampen blijven een warme, gele kleur hebben”, verzekert Lagrou. Ondertussen zijn er in de binnenstad zo’n 200 lantaarns vervangen. Tegen 2030 wil Brugge een volledig zuinige verlichting hebben in haar straten.

Europese Unie als uitvalbasis

Smart Light Concepts is één van de vele projecten waarin de Europese Unie investeert om de doelstellingen van de Green Deal te behalen. Europa wil dat al haar steden die deel uitmaken van de Unesco Werelderfgoedlijst, deelnemen aan het project. Brugge kan rekenen op zo’n 222.684,75 euro van de Europese Unie. “Dankzij de Europese steun kunnen wij ook leren van andere landen die deelnemen”, vertelt Jonas Lagrou. “Zonder de steun zouden wij nooit het project kunnen vervullen zoals we nu doen.” Het project moet bijdragen om de volledige Europese Unie tegen 2050 klimaatneutraal te maken.

“Via het Smart Light Concepts project kunnen we bekijken wat mogelijk is qua zuinige verlichting.”

Klimaat – SCAPE

SCAPE is toonaangevend in binnen- en buitenland

*Het pilootproject in de polders van Stene combineert watermanagement met een landbouwpark.
Foto: Alexander Vandamme*

Door ALEXANDER VANDAMME – De Belgische kustlijn zal in de toekomst hevig onder druk komen te staan door de opwarming van het klimaat. Het Interregproject SCAPE wil alvast voorzorgsmaatregelen nemen. Gesteund door de Europese Unie ontwikkelde SCAPE pilootprojecten in Oostende en Knokke, maar ook Groot-Brittannië en Nederland delen in het succes.

‘Changing climate change adaptive places’, zo luidt de naam van het project SCAPE voluit. In samenwerking met het Verenigd Koninkrijk en Nederland – niet toevallig ook Noordzeelanden – leidt Oostende SCAPE. De Belgische kuststreek kreeg drie verschillende pilootprojecten toebedeeld. De multifunctionele Tuinen van Stene vormen de stadsrandpilot. Daarnaast kreeg Oostende ook nog een city river op de Oosteroever, die overtollig water moet opnemen in een verstedelijkt gebied. Natuurpark het Zwin in Knokke mocht de oude dijk vernieuwen, waarbij SCAPE een afwateringssysteem voorzag.

Overstromingen en verzilting tegengaan

“Veel mensen denken dat het gevaar van de klimaatopwarming uit zee zal komen, maar eigenlijk vrezen we meer voor inlandse overstromingen door regenbuien”, zo vertelt Kathy Belpaeme, die lange tijd verantwoordelijk was voor het project. “Vlaanderen is erg verstedelijkt, waardoor het water niet natuurlijk gedraineerd kan worden. In Stene en in het Zwin hebben we ook het gevaar van verzilting aangepakt.”

“De afwatering in Het Zwin en de city river op de Oosteroever in Oostende zijn revolutionair”, aldus Kathy. “We kunnen het zoete en zoute water strikt gescheiden houden door middel van een ingenieus riolerings- en grachtensysteem. De rioolbuizen van de city river zijn extra breed en geperforeerd. Bovendien is een deel bovengronds geïnstalleerd, waardoor de druk afneemt en de watercapaciteit bijgevolg toeneemt. Daardoor zullen overstromingen gemakkelijker opgevangen kunnen worden. SCAPE is op dat vlak toonaangevend in België, maar ook in het buitenland kijkt men met grote ogen naar de sites aan de Belgische kust.” Ook de multifunctionaliteit van SCAPE gooit hoge ogen. Zo koppelde het project zijn expertise op vlak van waterbeheer aan andere domeinen, zoals landbouw. Pieter Moenaert van de Biopluktuin beheert het landbouwgedeelte van de Tuinen van Stene. “De Oostendenaars kunnen in onze Biopluktuin groenten komen oogsten of wekelijkse pakketten afhalen”, zo begint Pieter. “Wij zijn een Community Supported Agriculture (CSA) project. De leden van onze ‘gemeenschap’ dragen de volledige kosten om onze boerderij draaiende te houden, maar zo spreiden we ook het risico op een slechte oogst.”

“Zonder SCAPE zouden we een stuk minder ver staan,” stelt Pieter. “Door de ingrepen op het vlak van waterbeheer kunnen we de Biopluktuin zelfvoorzienend bewateren. SCAPE heeft waterbuffers gecreëerd voor ons, waardoor we volledig autonoom kunnen werken qua waterverbruik. Bovendien heeft SCAPE de verzilting van het water grotendeels opgelost.” Grondwater verzilt niet doordat de zee nabij is, maar wel door het overvloedig oppompen. Het is een fenomeen waarmee ook de mediterrane landen kampen. Het project, dat 6 350 313,15 euro gekost heeft, loopt nu op zijn einde, maar het is nog niet duidelijk of er een concreet vervolg komt op deze pilootprojecten. Volgens Kathy Belpaeme zal de expertise van SCAPE in de toekomst van pas komen bij de uitvoering van andere waterbeheerprojecten.

“SCAPE heeft waterbuffers gecreëerd rond ons landbouwpark, waardoor we volledig autonoom kunnen werken qua waterverbruik”

Wateropslag is de toekomst

Bij dit waterreservoir wordt het water opgeslagen via een pompstation. Foto: FRESH4Cs

Door SEBASTIAAN DE KOCKER – Tijdens een hittegolf komt het steeds vaker aan bod: het watergebruik. Vaak hebben bedrijven in die periode een tekort aan water, een gevolg van de snelle klimaatsveranderingen. De oplossing voor dit probleem lijkt eenvoudig. In de winter valt er heel wat neerslag, in de zomer is er een tekort aan water. Het project FRESH4Cs wil dat teveel aan water opslaan om het in de zomer weer in te zetten. Europa steunt dit initiatief met bijna drie miljoen euro.

Door de klimaatsveranderingen worden onze zomers veel warmer en droger. Droogte vormt dan ook voor Vlaanderen een echte wateruitdaging. Klimaatsimulaties tonen aan dat langdurige droge periodes vaker met langdurige natte periodes zullen afwisselen. Het project FRESH4Cs wil nu inzetten op bufferen van water in onze kustregio's.

“Er is een tekort aan water in onze kustregio's en dat wordt alsmaar groter door de klimaatverandering”, aldus Bastiaan Notebaert, waterinnovator bij Vlakwa Vlaams Kenniscentrum Water. “Toch valt er in de winter veel neerslag, maar dan worden grote hoeveelheden kostbaar zoetwater afgevoerd naar de zee. Dat is een enorme verspilling.” De doelstelling van FRESH4Cs is om die verspilling tegen te gaan en te zorgen voor alternatieve duurzame waterbronnen in de kustregio's.

“We demonstreren twee verschillende opslagoplossingen: de bovengrondse opslag van water en de ondergrondse opslag van water”, legt Notebaert uit. Bij de bovengrondse opslag plaatst men een pompstation aan de riviermonding, die het water naar verschillende bekkens pompt. Bij de ondergrondse opslag zit de bodem vol met gaten, die gevuld worden met water. “Alle oplossingen worden grondig opgevolgd en geëvalueerd. Om onze technologieën sneller ingang te laten vinden, verkennen we ook samenwerkingsvormen en business cases. Daarvoor zetten we zes demoprojecten op in drie verschillende landen.”

Waterzuivering

Een van die demoprojecten loopt in Koksijde en daar zet FRESH4Cs in op nog andere oplossing. Bij dit alternatief zuiveren bacteriën die leven rond de wortels van wilgen het afvalwater, waardoor enkel het proper water doorstroomt. “We gebruiken hier een natuurlijk zuiveringssysteem. Wilgen kunnen beter tegen het hoge zoutgehalte dat in afvalwater aanwezig is. Daarom gebruiken we die plantensoort”, aldus Emmanuel Van Houtte, directeur Kwaliteit en Milieu bij IWVA. Door deze natuurlijke zuivering zal het stikstof in het water afnemen en dat is beter voor mens en milieu.

Europa steunt dit project met bijna drie miljoen euro. Dat grote bedrag is een logische stap want Europa zet al een tijdje in op watergebruik. In 2018 stelde de Europese Commissie al een wet op om waterhergebruik te bevorderen. Het project FRESH4Cs helpt dankzij wateropslag ook mee aan de grote doelstelling van Europa: het wereldwijde watertekort aanpakken. Uit een verslag van de Europese Commissie blijkt dat 17 procent van de Europese bevolking te maken heeft met waterschaarste of vervuild water. Een project zoals dit, zou dat cijfer in de toekomst naar beneden moeten halen.

“Grote hoeveelheden kostbaar zoetwater worden afgevoerd naar de zee. Dat is een enorme verspilling”

Milieu, landschap en natuur – NSCiti2S

Anticiperen op klimaatverandering in de stad

Onder deze berm ligt de Kerkebeek voorlopig ingekokerd. Foto: Charles Gadeyne

Door CHARLES GADEYNE – De klimaatverandering is een reële dreiging. Tegen het einde van de eeuw zal de aarde aan het huidige tempo drie à vier graden opwarmen. Dat betekent concreet zwaardere hittegolven en heviger regenval. Op termijn zullen stedelijke gebieden te kampen krijgen met structurele schade door de extremere weersomstandigheden. Met het Nature Smart Cities across the 2 Seas project (NSCiti2S) wil de Europese Unie de steden en haar inwoners wapenen tegen deze dreigingen.

Door sterker in te zetten op groene infrastructuur moet de stad in de toekomst leefbaar blijven. Deze infrastructuur moet bijvoorbeeld de concentratie van hitte in de binnensteden wegwerken en overstromingen door meer neerslag voorkomen. In Sint-Michiels (Brugge) loopt aan Ter Beke – langs de Kerkebeek – een pilootproject. De stad test er samen met enkele academische partners zoals de Universiteit Gent een businessplan uit, dat het in de toekomst voor lokale besturen makkelijker moet maken groene infrastructuur aan te leggen.

De Kerkebeek is momenteel een grotendeels ondergrondse stroom die van Zedelgem tot aan het centrum van Brugge loopt.

“Onze ambitie is die zoveel mogelijk open te leggen”, zegt Jonas Lagrou, projectleider van het pilootproject. “De Kerkebeek is een overstromingsgevoelige stroom. Door die open te leggen creëren we meer buffers tegen zowel overstromingen als dreigende hitte. We hadden dus al langer het plan die onder handen te nemen en daarmee de waterkwaliteit, de klimaatadaptatie en de hele groene beleving voor de buurtbewoners te verbeteren.”

Een klimaatrobuuste stad

Vanuit de buurt klinken enkele kritische stemmen. Zo vreest bewoner Jan de Meyer dat de stad moeite zal hebben de open beek te onderhouden. “Toen ze dichtging in de jaren ‘70 was dat wegens een rattenplaag. Ik zie niet in waarom die ratten weg zouden blijven nu de beek weer open komt te liggen. We waren als bewoners geen vragende partij, ook omdat de buurt al zeer groen is.”

“Het is de ambitie van de stad Brugge om meer in te zetten op ontharding, vergroening en waterbeheer. We willen daarmee van Brugge vooral een klimaatrobuuste stad maken. Het pilootproject aan de Kerkebeek zal vooral dienen om te illustreren wat we allemaal nog willen doen. Het Europese geld biedt ons de kans breder te denken”, aldus Jonas Lagrou.

In de Provincie Antwerpen loopt een gelijkaardig project in de beekvalleien van de Zuidrand. Onder andere in Kontich en Hove worden verharde paden vervangen of weggehaald, om te anticiperen op de toekomstige wateroverlast. Daarnaast onderzoekt de Universiteit van Antwerpen de luchtkwaliteit en de hitte in de dichtbevolkte omgeving, om zo hitte-eilanden en vervuilende locaties in beeld te brengen.

Brugge ontvangt ongeveer 400.000 euro van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, als onderdeel van de totale 3.8 miljoen euro die Europa in NSCiti2S investeert. De eerste werken aan de Kerkebeek starten dit najaar.

“We willen zowel de waterkwaliteit als de klimaatadaptatie als de groene beleving voor de buurtbewoners verbeteren”

Akker- en weidevogels beschermen met vogelvriendelijke landbouw

De patrijs, staat symbool voor akker- en weidevogels die het moeilijk hebben. Foto: Pixabay

Door EMILE GOUBAU - Door de veranderingen in het landschap, hebben akker- en weidevogels zoals de Kievit, de patrijs of de geelgors het steeds lastiger. Ooit waren die soorten ruim vertegenwoordigd op onze velden, maar de laatste decennia verzwakken de populaties gevoelig. Met een nieuw project, onder de naam "Vogelvriendelijk boeren", wil Vlaanderen met behulp van Europa kwetsbare vogelsoorten beschermen, en vooral ook laten aangroeien in aantal.

Het doel van het project is om de akker- en weidevogels in Vlaanderen te beschermen en te laten toenemen in populatie. Akker- en weidevogels hebben vooral te lijden onder de moderne landbouwtechnieken. Grote open percelen, intensief gebruik van insecticiden, lage waterpeilen, frequente landbewerkingen,... het zijn allemaal middelen die zorgen voor een productievere landbouw, maar daarnaast ook voor vele slachtoffers onder de akker- en weidevogels.

Sinds november 2020 is een driejarig project opgestart om de daling in de vogelpopulaties een halt toe te roepen. Willem Van Colen van INAGRO, projectleider, legt uit hoe het in zijn werk gaat: "Dit is eigenlijk nog maar een proefproject, een experiment. Samen met enkele landbouwers die zich vrijwillig aanboden, voeren we enkele maatregelen uit, zoals gras- en kruidenstroken aanleggen of het inzaaien van graanleverende gewassen tijdens de wintermaanden. We willen nagaan wat de meerwaarde daarvan is voor de akkervogels én wat de impact van de maatregelen is op de landbouwer."

"De landbouwers die deelnemen worden ook vergoed op basis van hun opbrengstverlies. Het is dus de bedoeling om met dit project na te gaan of de maatregelen doeltreffend zijn voor akker- en weidevogels, en hoeveel het kost voor de landbouwers. De landbouwers die deelnemen zijn beperkt, maar er is een groot engagement aanwezig."

Europa

Het project kadert binnen het zogenaamde PDPO, het plattelandsontwikkelingsprogramma in Vlaanderen, maar Vlaanderen kan voor het project rekenen op 96 000 euro aan financiering van Europa, wat goed is voor een derde van het totale kostenplaatje. Korneel Verslyppe van projectpartner Boerennatuur Vlaanderen legt uit wat de intentie van Europa is: "Een taak van Europa is het in stand houden van biodiversiteit. Dat doet het niet enkel met dit project. Een ander project, specifiek rond de patrijs, is ook opgestart door Europa en stelt verschillende landen in staat samen te werken rond het behoud van de patrijs."

"Akker- en weidevogels zitten eigenlijk in heel Europa in moeilijk vaarwater. Dit project is dan ook niet uniek, in diverse Europese landen zijn er gelijkaardige projecten. Naast bron van financiering, fungeert Europa ook een beetje als coördinator om verschillende landen te laten samenwerken en kennis en ervaringen te laten delen."

Ook voor de West-Vlaming die geen landbouwer is, heeft dit project voordelen, benadrukt Van Colen: "Voor hen is het vooral een toegevoegde waarde tijdens de recreatie. Een direct voordeel is dat je een aantrekkelijk landschap krijgt met veel diversiteit. Struikengroepjes en bloemenstroken zorgen voor mooi ogend landschap, en het zien van bijvoorbeeld een koppeltje Kieviten, zorgt voor een zeker spektakel."

"Met het project wordt nagegaan wat de meerwaarde is voor de akkervogels én wat is de impact van de maatregelen is op de landbouwer."

Efficiënter boombeheer in de Westhoek

Een aangeplante bomenrij in de Grenadierstraat in de leperse deelgemeente Zuidschote. Foto: Bert Pattyn

Door LARS VAN COMPERNOLLE - Bomen maken deel uit van de groene longen van onze aardbol. Er is dan ook steeds meer vraag naar groen vanuit verschillende hoeken. Ook Europa eist meer fauna en flora in alle lidstaten. Daarom steunt Europa het project 'Bomen planten, beheren en planten' met een financiering. Het project moet zorgen voor een beter boombeleid en meer aanplantingen in de Westhoek.

“Jaarlijks planten wij al heel wat bomen met de regionale landschappen en stadslandschappen, maar wij willen een versnelling hoger schakelen met een gemeentelijke samenwerking”, zegt Dirk Cuvelier van vzw Regionaal Landschap Westhoek en coördinator van het project. De vraag naar bomen stijgt, doordat mensen zich steeds meer bewust worden van de aanhoudende klimaatsveranderingen.

‘Bomen beheren, planten en plannen’, is een samenwerking tussen het RLW (Regionaal Landschap Westhoek), Stadlandschap ‘t West-Vlaamse Hart, Stadlandschap Leie en Schelde en Regionaal Landschap Houtland vzw. Dit zijn organisaties die zich per regio ontfermen over het landschap. Zij verstrekken ook informatie over de toerismemogelijkheden in de streek. Een van hun hoofdoelen is landschapsverfraaiing, wat ook een van de doelstellingen is van dit project. Het project bestaat uit drie belangrijke delen. Ten eerste wordt met de verschillende stadslandschappen en deelnemende gemeenten een bomenplan opgesteld. “De bedoeling is dat we een inventaris opmaken met daaraan gekoppeld een beheerplan. Het beheerplan is een gedetailleerde weergave van het gemeentelijke bomenpatrimonium.

Voor ambtenaren uit de gemeenten is dit belangrijk. Vaak worden zij geconfronteerd met vragen van inwoners die bijvoorbeeld vinden dat een boom van de gemeente te veel over hun tuin hangt. In dat beheerplan staat perfect vermeld wanneer de boom gesnoeid zal worden, dus dan worden er minder bomen zomaar omgekapt”, zegt Dirk Cuvelier. “Ook willen we samen met de gemeenten kijken waar er nieuwe aanplanting mogelijk is. Daarvoor maken we een kanskaart op en hierbij is het belangrijk dat iedereen zijn zegje krijgt”, legt Dirk uit. De kanskaart wordt in overleg met het lokaal bestuur en experts samengesteld en zorgt voor nieuwe aanplantmogelijkheden.

Voor de laatste pijler wordt er gerekend op het engagement en het initiatief van de burgers. “Wij organiseren een communicatiecampagne in iedere gemeente waar we langsgaan om het project grondig uit te leggen. We rekenen erop dat de burgers zelf het heft in handen willen nemen en dus ook naar een of meerdere lezingen komen. Hiervoor worden ze beloond met een klimaatboom die ze in hun eigen tuin kunnen planten”, aldus Dirk. Klimaatbomen zijn specifieke boomsoorten met een betere CO2 opslag dan andere bomen zoals een Franse esdoorn of een trompetboom. Het doel van de lezingen om mensen beter te informeren over wat ze kunnen doen om bij te dragen aan een mooi landschap én aan een beter leefmilieu. De Europese Unie presenteerde in 2019 de European Green Deal, een gericht plan om de economie binnen de EU duurzaam te maken. “Het project wordt gesubsidieerd door de Europese Unie met een subsidie van 50 tot 75 procent op de totale projectkost”, zegt projectmedewerker Bert Pattyn. Vorig jaar kondigde de EU nog aan dat ze meer dan 280 miljoen euro aan dergelijke projecten wilde besteden. Dan gaat het specifiek om duurzaamheidsprojecten gericht op milieu en klimaatactie.

Te veel is nooit goed

Het is vanzelfsprekend dat er niet overal aanplanting mogelijk is. Tim Struyve, consultant planning bij Natuurpunt, staat volledig achter het project maar waarschuwt ook om niet te veel bomen te planten. “Verbossing is naar schatting de tweede grootste bedreiging voor natuur in Europa. Natuur is altijd kiezen, vlinders en sprinkhanen leven het liefst in een open grasland. Door te veel aanplanting van bossen verdwijnt dat”, zegt Struyve. Elk dier heeft zijn eigen biotoop, dus hiervoor is er ook ruimte nodig. Het is belangrijk dat er een ecologisch evenwicht is en dat er voor elke diersoort een plekje is waar die zich thuis voelt. De aanhoudende klimaatverandering zorgt er ook voor dat bepaalde bomen moeite hebben om te overleven, legt Tim uit. “De beuken hebben zeer veel last gehad van de laatste twee warme zomers. Als de klimaatverwarming erger wordt, gaan ze er wel nog meer last van hebben, vooral de beuken die in de zon staan.” Het is dus belangrijk dat er een overzichtelijk boombeheer is en dat de gezondheid van de bomen ook af en toe gecontroleerd wordt.

“Jaarlijks planten wij al heel wat bomen met de regionale landschappen en stadslandschappen, maar wij willen een versnelling hoger schakelen met een gemeentelijke samenwerking”

DEEL 2: Een economie die werkt voor mensen

Lege handelskernen tegengaan

Kick wil onder andere de leegstad in het centrum aanpakken. Foto: Margit Ghillemyn

Door MARGIT GHILLEMYN – In de stadscentra neemt de handel af. We zien meer baanwinkels en kopen steeds meer online. Als reactie is er het EFRO-project KICK, kernversterking in centrumsteden. Het project loopt de komende vijf jaar in vijf West-Vlaamse steden: Brugge, Kortrijk, Roeselare, Oostende en Ieper. Het doel is de handel in de stadskernen te ondersteunen met behulp van technologie.

KICK wil handelskernen versterken en verbeteren. Daarbij werken de vier centrumsteden en Ieper samen. “Dit project is uniek omdat de centrumsteden vaak afzonderlijk zaken organiseren en soms concurreren. Nu werken ze samen”, vertelt Rebecca Verhaeghe van Ondernemerscentra West-Vlaanderen.

Het project heeft vijf speerpunten: ondernemingsvriendelijke kernen creëren, leegstand bestrijden, meer beleving in de shoppingsteden aanbieden, unieke ondernemers aantrekken en behouden en slim inzetten op bereikbaarheid, parkeerbeleid en veiligheid. “De steden leggen hun eigen klemtonen afhankelijk van de noden. Die achterhalen ze door smart data, zoals passantentellingen en looproutes. Daardoor weten stadbesturen wat interessant is voor hun stad,” aldus Verhaeghe.

Zuurstof

De coronapandemie zorgde voor een extra element. Verhaeghe: “Veel handelaars trokken al weg doordat ze aan de rand beter bereikbaar zijn, meer parkeergelegenheid hebben, de winkelloppervlakten groter zijn en de panden daar goedkoper zijn. Door Covid zal de leegstand in kernen nog meer groeien. Zaken zullen de deuren moeten sluiten, omdat ze het financieel niet meer redden door de vele lockdowns. Nu worden de moeilijkheden nog deels opgevangen door de steunmaatregelen. De echte problemen zullen we pas zien als die wegvallen.”

Winkels zijn belangrijk omdat ze zuurstof geven aan een handelskern. Verhaeghe legt uit dat als een deel van het hart van een stad leegstaat, dat zorgt voor verloedering en verval. Zo wordt de stad minder aantrekkelijk. Verder zorgt een kleine kern met winkels en horeca voor sfeer en beleving. Lokale handelaars zijn ook belangrijk omdat ze lokale initiatieven ondersteunen. “Zalando of Bol.com helpen niet om de kermis te organiseren en sponsoren de lokale voetbalploeg niet,” vertelt Verhaeghe.

Momenteel zit het project nog in de voorbereidende fase. De projectmedewerkers bekeken welk systeem het best werkt voor welke gemeente om de smart data te verwerven. Daarna zullen bij de aanbieders van de systemen data aangekocht worden om het beleid op af te stellen en pilootprojecten op te starten.

Bij modewinkel Clovis in Kortrijk vinden ze het positief dat KICK ook inzet op het uiterlijk van de stad. “Een nette, groene stad kan zorgen dat meer mensen er komen winkelen. Maar zoals hier in Kortrijk moet de auto nog steeds welkom zijn. De stad is goed bezig, maar het kan nog beter. Wat meer groen zou positief zijn.” En dat groen zou moeten toenemen. Daarvoor werkt KICK samen met groenarchitecten.

“Zalando of Bol.com helpen niet om de kermis te organiseren en sponsoren de lokale voetbalploeg niet.”

Werkgelegenheid en jeugd – Turbo

Jongeren met ideeën zijn de toekomstige ondernemers

Turbo wil door in gesprek te gaan met jongeren hun ondernemingszin stimuleren

Door JENS BRANDT – Turbo is een project dat de ondernemingszin van jongeren en studenten wil stimuleren. De organisatie helpt door business coaches in te zetten in Vlaamse hogescholen. Zij stimuleren de ondernemingszin van studenten en helpen hen om hun ideeën om te zetten in projecten. Ook gaan de coaches tijdens (online) evenementen met jongeren in gesprek om hen verder op weg te zetten.

Europa wil de ondernemingszin van jongeren en studenten stimuleren door in studentensteden een organisatie op te zetten waar bedrijven en hogescholen samen kunnen werken met jongeren. Het project Turbo is opgezet door het EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling). Een van die studentensteden is Brugge. Daar werkt Turbo met de hogescholen Howest en Vives en de universiteit KU Leuven campus Brugge door middel van business coaches. Ook bestaande organisaties, zoals jongerenproject Het Entrepot en De Republiek, een creatieve ruimte met focus op ondernemen, zijn betrokken en helpen ondernemende jongeren verder. “De nadruk ligt bij dit project op de ondernemingszin en niet het ondernemerschap. Omdat niet elke jongere meteen zelfstandig moet zijn en zijn eigen bedrijf moet oprichten”, zegt Michiel Vanden Abeele, projectleider Turbo en lid van De Republiek.

Laagdremkelig

Volgens Vanden Abeele werkt het project Turbo goed door de laagdrempelgheid. “De stap om als student of net afgestudeerde jongere naar Unizo of een Voka te stappen is vaak te groot. Daarom helpt het dat wij met die studenten praten en dat we luisteren naar hun ideeën en hen op weg helpen en de juiste contacten leggen”, vertelt Vanden Abeele. Ook de samenwerking met de hogeschoolen en de universiteit zorgt ervoor dat het project laagdrempelig is. Zowel bij Vives als Howest zijn er business coaches bij wie studenten kunnen aankloppen en aan wie ze hun ideeën kunnen voorleggen. Zo krijgen ze steun van mensen die dicht bij hun opleiding staan, maar die ook goede contacten hebben met het werkveld.

Europa steunt dit project financieel. Turbo kreeg ongeveer 230.000 euro om het project op te starten. Met deze middelen betaalt Turbo de business coaches. Deze coaches zijn specifieke aanspreekpunten in een hogeschool of universiteit voor de studenten die met ideeën zitten. De financiële middelen zijn ook bedoeld om evenementen te organiseren of de communicatie verbeteren en Turbo tot bij de jongeren te brengen. Nadat het vier jaar lang steun te kreeg vanuit Europa staat het project sinds augustus 2020 op eigen benen. Maar dankzij het Vlaams agentschap Innoveren en Ondernemen komt er wel nog financiële steun binnen. Dankzij Europa heeft Turbo een ‘onafhankelijke’ toekomst en een voedingsbodem voor jonge ondernemers gecreëerd. Turbo is er in Brugge dus om de ondernemingszin te steunen. In andere steden zoals Gent of Hasselt lopen gelijkaardige projecten, maar dan onder een andere naam. Het project in Gent heet bijvoorbeeld Gentrepreneur.

“De nadruk bij dit project ligt op ondernemingszin en niet op het ondernemerschap.”

Een economie die werkt voor mensen – En Avant

Vlaamse bedrijven kunnen over de grenzen kijken

En Avant begeleidt Franse en Waalse werkzoekenden naar een job in West-Vlaanderen en houdt er rekening mee dat ze in een straal van ongeveer 30 kilometer wonen. Foto: POM West-Vlaanderen

Door LATIFA GUEDDAS – Het Interreg-project 'En Avant / Vooruit' begeleidt Noord-Franse en Waalse werkzoekenden die niet veel werkervaring hebben naar de West-Vlaamse arbeidsmarkt. Het project biedt hun een begeleiding op maat aan om vooral de vacatures voor knelpuntberoepen in te vullen.

En Avant / Vooruit wil gedurende de drie projectjaren, en tegen december 2021, zo'n honderd Waalse en Franse werkzoekenden begeleiden en tewerkstellen in een West-Vlaams bedrijf. "Voorlopig hebben een dertigtal mensen werk gevonden," zegt Jean de Bethune, voorzitter van POM West-Vlaanderen.

Dit project is een win-winsituatie: werkzoekenden krijgen een kans op de arbeidsmarkt en Vlaamse bedrijven vullen sneller vacatures in. Het gaat voornamelijk over de knelpuntberoepen in West-Vlaanderen, zoals logistieke medewerkers. Hier is de

werkloosheidsgraad zeer laag, daarom adviseert En Avant / Vooruit dat West-Vlaamse bedrijven ook over de aangrenzende regio's kijken, zoals in Noord-Frankrijk en Wallonië.

Jean de Bethune: "We ondersteunen Franse en Waalse werkzoekenden en bieden hun altijd een aanspreekpunt. Dat is intensief, maar de stap zetten om over de grens te werken, schrikt ook velen af. De voorbereiding en begeleiding op maat die de werkzoekenden krijgen, zijn eigen aan het project."

Over de grens kijken

Het project is ontstaan omdat het Département du Nord een hoge werkloosheidsgraad kent met een grote groep mensen met een leefloon. In West-Vlaanderen is de werkloosheidsgraad daarentegen laag. "Bedrijven moeten de reflex hebben om over de grenzen te kijken om hun vacatures in te vullen," vertelt de Bethune. "En Avant / Vooruit houdt er rekening mee dat toekomstige werknemers in een straal van ongeveer 30 kilometer wonen. Zo kunnen ze elke dag heen- en terugreizen."

Momenteel begeleidt En Avant / Vooruit ook Doriane Bortoluzzi (54) die een coachingprogramma volgt bij Maison de l'Europe in Duinkerke. De consultant grenswerk van het Département du Nord vertelde haar over dit project en ze zoekt werk in de logistiek. "Ik vind dit project interessant, want ik leer veel bij. Ik wist niet dat er veel werk mogelijkheden zijn in Vlaanderen en ik ontdek hoe de werkcultuur hier is. Ook heb ik leren mijn plan trekken in het Nederlands."

"En Avant / Vooruit is een Europees interregionaal project en Europa vindt de samenwerking tussen landen belangrijk. De drie regio's wisselen voortdurend informatie uit om te verbeteren. We smeden een tijdelijke samenwerking en hopen dat die verduurzaamt. En Avant / Vooruit is een van de voorbeelden dat een mooi beeld geeft van wat de Europese middelen kunnen teweegbrengen op lokaal niveau," besluit de Bethune.

"Werkzoekenden voorbereiden en begeleiden op maat is eigen aan het project."

Golftechnologie is nog in volle testfase

Windmolenparken in Noordoostpolder. Renewable Energy is in volle evolutie. Foto: Siebe Swart

Door PIERRE GRYP – ‘Renawble energy’ is in tijden van digitale evolutie en klimaatbewustzijn zeer gegeerd. Europa’s wateren zijn nog steeds een onontgonnen bron van energie. Het ‘Encore-2’ project wil aan de hand van getijden, windenergie en golftechnologie verschillende soorten ‘ORE’S’ (offshore renawble energy) ontwikkelen.

Europese wateren worden nog steeds te weinig gebruikt om energie op te wekken. Daarom slaan verschillende Europese partners de handen in elkaar en realiseren ze samen het Encore-2-Offshore project. Het Nederlandse bedrijf Dutch Marina Energy is projectleider en werkt met de verschillende partners aan het ‘ORE’ project in het Interreg 2 Zeeën gebied.

Het Interreg 2 Zeeën gebied is met het Kanaal, de Noordzee en de verschillende delta’s perfect gelegen voor het offshore project. Hier ligt een verscholen energiefabriek. Een energiefabriek die men aan de hand van getijden, zon, wind en golfenergie wil laten ontplooiën tot een volledig functionerend energieopwekkend gebied.

Het volledige project heeft een budget van een slordige 9.5 miljoen euro. Europa is de grootste investeerder met zo'n zes miljoen euro. Geert Bourgeois van NV-A: "Dergelijke grensoverschrijdende projecten kan ik alleen maar toejuichen. Dit is goed voor de hele Europese Unie en daar heeft iedereen baat bij."

Daarnaast komt nog eens drie miljoen euro uit private financiering en een half miljoen euro uit publieke financieringen. Het West-Vlaamse bedrijf Laminaria NV uit Oostende zal zich met dit budget ontfermen over de ontwikkeling van golfenergietechnologie. Laminaria gelooft dat dit project kansen biedt om tegen 2050 25% van onze energieaanvraag te voldoen.

Bestaande alternatieven

Maar voor het zo ver is, is er nog heel wat werk aan de winkel. We zijn al op de goede weg qua windmolenparken. Windenergie alleen is echter niet genoeg. Golfenergietechnologie zoals in het offshore project gebruikt wordt, zal een grote gamechanger zijn. "Maar golftechnologie is nog in volle testfase", weet Daan Vanacker die werkt aan het offshore project bij onze noorderburen.

"We kunnen ook meer inzetten op energie die wordt opgewekt aan de hand van het getij, eb en vloed dus. Momenteel zijn daar twee manieren voor. De eerste is energie die opgewekt wordt door het hoogteverschil in eb en vloed. Op die plaats zet men een centrale, bestaande uit een dam en turbines. Bij hoog water staat de dam open en vloeit water in een reservoir in de centrale. Wanneer het verschil in hoogte voor en achter de dam groot genoeg is, gaat de dam open en stroomt het water met een grote kracht langs de turbines. De tweede manier is aan de hand van hydraulische turbines. Een soort windmolens die omgekeerd in de oceaan staan waar dan water doorstroomt. De kinetische energie wekt dan op zijn beurt stroom op.

Onderzoek wijst uit dat getijden aan tien procent van de energiebehoefte kunnen voldoen. Maar dan moeten er meer centrales worden gebouwd. Het offshoreproject wil deze centrales realiseren maar wil ook vooral nieuwe innovatieve manieren zoeken om hernieuwbare energie zoals golfenergietechnologie te creëren.

"Dergelijke grensoverschrijdende projecten kan ik alleen maar toejuichen."

Beter online studeren dankzij Dig-e-lab

Volwassenen kunnen makkelijker online opleidingen volgen dankzij Dig-e-lab. Foto: Floor Vergote

Door FLOOR VERGOTE – Dig-e-lab is een interregionaal project tussen Vlaanderen, Wallonië en Noord-Frankrijk dat volwassenen helpt om online makkelijker opleidingen te volgen. Via bijvoorbeeld ondertitelde archiefvideo's kunnen bestaande opleidingen perfect digitaal aangeboden worden. De Europese Unie speelt een belangrijke rol in dit project, zowel op financieel als academisch vlak.

Het interregionaal project Dig-e-lab is eind 2016 opgericht door eCampus, het online onderwijsplatform van het Centrum voor Avondonderwijs in Antwerpen. Het doel is om de problemen rond mobiliteit en tewerkstelling weg te werken. Verschillende universiteiten werken daarvoor samen om bestaande opleidingen via digitale manieren aan te bieden aan studenten. Dig-e-lab wil alternatieve e-learning initiatieven in kaart brengen. Om dat te doen richt het project zich op drie specifieke categorieën: taalopleidingen, knelpuntberoepen zoals verpleegkunde, en opkomende beroepen door nieuwe digitale mogelijkheden. In Vlaanderen neemt de onderzoeksgroep ITEC van de KU Leuven in campus Kortrijk (KULAK) deel aan Dig-e-lab.

“Met e-learning hebben we gefocust op alles wat te maken heeft met online video’s”, verklaart projectleider Frederik Cornillie. Het onderzoeksteam heeft daarvoor verschillende opleidingen verrijkt met didactische middelen, zoals ondertitels op maat van het leerniveau. Daarnaast werkt ITEC rond het Europees project Nedbox. “Dat is een online platform waar je Nederlands kan leren. Daarvoor maken we gebruik van authentiek videomateriaal zoals filmpjes van de VRT. Die worden aangevuld met oefeningen en vragen zodat gebruikers makkelijker Nederlands kunnen leren. In dit geval zijn dat anderstalige nieuwkomers, maar dat kunnen ook Franstalige burgers zijn die moeten functioneren in het Nederlandstalig werkveld”, licht Frederik Cornillie toe.

Het onderzoeksteam heeft daarnaast ook geanalyseerd hoe effectief de online leerstrategieën zijn. Isabeau Fievez was onderzoeksmedewerkster bij ITEC en heeft dat proces bestudeerd. “Dat deden we op verschillende manieren: van de aandacht van de gebruiker meten tot woordenschatverwerving bevorderen met ondertitels en pop-up glossaries. In mijn ogen is het project heel succesvol omdat we mensen geholpen hebben om online beter te studeren. Daarnaast bieden we met Dig-e-lab een oplossing voor volwassenen die door de afstand van een school bijvoorbeeld geen fysieke les kunnen volgen”, aldus Fievez.

Het Europese belang

N-VA-politicus Geert Bourgeois zetelt momenteel in het Europees Parlement. Hij maakt deel uit van onder andere de Bijzondere Commissie artificiële intelligentie in het digitale tijdperk en juicht het project alleen maar toe. “Je hebt grenzen nodig, maar we moeten ook durven om over de grens te gaan. Duizenden mensen uit Noord-Frankrijk komen in Zuid-West-Vlaanderen werken. Door Europese steun en subsidies bieden we meer ontwikkeling, wat positief is”, aldus meneer Bourgeois.

Isabeau Fievez sluit zich daarbij aan: “De impact van Europa is zeer belangrijk, zowel op financieel als academisch vlak. Door samen te werken met Franse en Waalse partners zoals de universiteit van Lille is onze tweetaligheid en kennis verbeterd, alsook die van de studenten.”

“Dig-e-lab wil het probleem rond tewerkstelling en mobiliteit digitaal oplossen.”

West-Vlaanderen als uitvalsbasis voor ontwikkelen van drones

Drones staan bekend als vliegende toestellen, maar er bestaan ook versies voor onderwater- of landresearch. Foto: Viktor Hanacek

Door ELI INGHELBRECHT – Drones worden steeds meer een niet te missen onderdeel in ons leven. Zonder dat we het merken komen we er elke week mee in aanraking of ondervinden we er de voordelen van. Daarom beslist de Europese Unie in samenwerking met lokale overheden om DronePort West-Vlaanderen op te starten. Het project Drone Innovations zal zich inzetten om drones ruimte en toepassingen te bieden om verder en beter te ontwikkelen. Om dit project te realiseren is er iets meer dan twee miljoen euro in de vorm van subsidies vrijgemaakt.

De dronesector is in volle ontwikkeling en omvat, in tegenstelling tot wat veel mensen denken, meer dan alleen de vliegende drones. Naast de opstijgende toestellen met propellers, bestaan er ook nog grond- en watergebonden varianten. En net die laatste is belangrijk voor het project Drone Innovations in de kustprovincie. De droneontwikkelaars kunnen immers nieuw ontwikkelde technologische snufjes direct uittesten in de Noordzee. Daarom zullen de activiteiten voornamelijk plaatsvinden in Koksijde, Oostende en Zeebrugge. De coördinator van het project is POM West-Vlaanderen, een provinciaal agentschap met een hart voor ondernemers.

We merken het misschien niet elke keer, maar we komen bijna wekelijks in aanraking met drones of we ondervinden er de voordelen van. Bijvoorbeeld wanneer er luchtbeelden op televisie te zien zijn in programma's als De Mol of bij een voetbalwedstrijd. Maar

dat is heus niet de enige functie van drones. Gespecialiseerde bedrijven controleren en inspecteren er de staat van bruggen en hoge gebouwen mee, plaatsen waar ze anders moeilijk bij kunnen. Ook in de natuur hebben drones hun nut al bewezen. Hoge bomen of diepe waters zijn nu makkelijker te bereiken. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld boswachters of marinebiologen snel meer te weten komen over de staat van de natuur.

De drones voor op het vasteland zijn dan meer gericht op de veiligheidsdiensten. Voor de politie hebben de drones al vele malen hun nut bewezen. Opsporingen kunnen nu sneller en minder opvallend plaatsvinden. DOVO (Dienst voor Opruiming en Vernietiging van Ontploffingstuigen) gebruikt de toepassingen voor het vasteland vaak om ontploffingstuig te ontmantelen en onschadelijk te maken. Ook op militaire missies worden drones ingezet om landmijnen veilig op te sporen. De brandweer gebruikt ze dan weer als bluskanon om gebouwen met een hoog risico op instortingsgevaar te blussen.

Fabriek van de toekomst

Sven Nachtergaele werkt bij POM West-Vlaanderen en is projectcoördinator van Drone Innovations. “Het project is eigenlijk vooral gericht op het aanbieden van ruimte en faciliteiten om drones te testen. Drones zullen steeds meer belang krijgen in ons leven. Daarom zien wij het project als fabriek van de toekomst dat de provincie West-Vlaanderen op de internationale kaart kan zetten. En dat willen we doen door de voordelen van de provincie ten volste te benutten. West-Vlaanderen is de enige Belgische provincie die grenst aan de zee. En die zee hebben we nodig om de onderwaterdrones uit te testen. Het project is nog niet bij het brede publiek gekend, maar daar kan nog verandering in komen. “We organiseren in het najaar een event over varende drones. Iedereen met interesse in drones zal daar zeker naar uitkijken. Veel details kan ik nog niet geven, want we zijn nog volop bezig met de voorbereiding. Het project eindigt in 2022, en we willen het op een mooie manier afsluiten”, zo besluit Sven Nachtergaele.

De vele toepassingsmogelijkheden van drones maken het voor Europa dus belangrijk om drones nog verder te ontwikkelen en zo de veiligheid van de Europese burgers nog meer te kunnen garanderen. Van biologische onderzoeken aan een koraalrif met een onderwaterdrone, tot het oprollen van drugsbendes met een drone met warmtecamera. Drones krijgen steeds meer een belangrijke waarde in ons leven en dat zal niet verminderen, integendeel. De EU maakt 800.000 euro vrij voor het project, de Vlaamse subsidie bedraagt 600.000 euro. Provinciaal krijgt DronePort West-Vlaanderen steun voor zo'n half miljoen euro.

“Wij zien het project als fabriek van de toekomst”

Een economie die werkt voor mensen – Conquer

Wat na Brexit voor de West-Vlaamse economie?

De Brexit is nefast voor de West-Vlaamse economie. Foto: Pixabay

Door JORDI DE KONINCK – De West-Vlaamse economie krijgt door de Brexit rake klappen. Het vrij verkeer van goederen is opgeheven, wat de handel met het Verenigd Koninkrijk bemoeilijkt. Het project Conquer, dat onder leiding staat van POM West-Vlaanderen, probeert de West-Vlaamse kmo's klaar te stomen voor het post-Brexit-tijdperk. Het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) ondersteunt het project.

Hendrik Vos, professor Europese politiek aan de UGent, schetst het probleem voor de vele West-Vlaamse ondernemingen die handel drijven met de Britten. “Vòòr de Brexit konden EU-lidstaten zonder beperkingen goederen naar het Verenigd Koninkrijk exporteren. Nu zijn er grenscontroles waarbij vrachtwagenchauffeurs van onder meer West-Vlaamse bedrijven heel wat papieren moeten invullen. Pas daarna laat de Britse

overheid de goederen toe. Wegens de vele administratie aan de grens verliezen de vrachtwagenchauffeurs tijd en stijgt de kostprijs van de goederen. Een mogelijk gevolg van die prijsstijgingen is dat Britse ondernemingen ervoor kiezen om minder te gaan importeren uit ons land en dan specifiek uit West-Vlaanderen.”

De West-Vlaamse economie staat dus voor een hele uitdaging. De Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) West-Vlaanderen lanceerde met Conquer een project om voornamelijk kmo's, kleine of middelgrote ondernemingen tot 250 werknemers, te ondersteunen. Cindy Verbrugge, projectcoördinator, legt uit hoe ze dat precies willen doen. “Binnen Conquer zijn er verschillende luiken. Een eerste is de samenwerking met FIT (Flanders Investment & Trade) waarmee we de ambitie hebben om 250 kmo's een individueel exportmetertraject te laten volgen. Zo kunnen de ondernemingen hun eigen exportstrategie bijsturen of ontwikkelen. We bieden hun persoonlijke begeleiding aan zodat ze zicht krijgen op welke landen naast het Verenigd Koninkrijk interessant zijn om naar te exporteren en hoe ze dat het beste kunnen aanpakken.”

Productadaptatie

Een ander luik binnen Conquer is exportmarktverkenning. “De leemte die de Brexit veroorzaakt, moeten we proberen op te vangen door op zoek te gaan naar nieuwe afzetmarkten. Dat kan alleen maar mits enige productadaptatie. Goederen die bedoeld waren voor de Britse markt moeten de kmo's nu aanpassen om te kunnen exporteren naar andere landen. Daarvoor is er een samenwerking met TUA West, een extern agentschap uit West-Vlaanderen, met wie we de betrokken kmo's gericht kunnen helpen. De West-Vlaamse voedingsindustrie telt reeds enkele kmo's die exportmarktverkenning hebben gebruikt. Ze gaan innovatief te werk en hebben door productadaptatie groeikansen ontdekt in Dubai”, vertelt Verbrugge.

Daarnaast organiseerde Conquer reeds enkele webinars waar ze concrete vragen van West-Vlaamse kmo's beantwoordden naar aanleiding van de Brexit. “Een zeer populaire webinar ging over de nieuwe douaneformaliteiten en hoe die precies verlopen in een post-Brexit-tijdperk. In het najaar gaan we verder met die webinars en organiseren we er een rond de export naar Ierland die de West-Vlaamse kmo's door de Brexit anders moeten aanpakken”, aldus Verbrugge.

“De leemte die de Brexit veroorzaakt, moeten we proberen op te vangen door op zoek te gaan naar nieuwe afzetmarkten”

DEEL 3: Bevordering van onze Europese levenswijze

SIREE, brug tussen migrant en Vlaming

In het Italiaanse Ventimiglia, aan de zee grens tussen Italië en Libië waar vluchtelingen vaak hun leven verliezen, lieten vluchtelingen hun handafdruk achter op rotsen als teken van leven en vrijheid. Foto: Chaimae El Massaoul

Door CHAIMAE EL MASSAOUL - Sinds 2015 staat de Europese Unie oog in oog met de vluchtelingencrisis. Miljoenen mensen moesten noodgedwongen hun land verlaten, lange tochten maken en de zee oversteken om Europa binnen te geraken. Het project SIREE ofwel Social Integration For Refugees Through Education and Self Employment is een Interreg 2 Zeeën project waarbij België, Nederland, Frankrijk en -ondanks de Brexit- Groot-Brittannië aan deelnemen. SIREE wil, samen met scholen, migranten op een educatieve wijze integreren in de Europese samenleving. Aan de hand van leergemeenschappen krijgen zowel scholen als migranten een stem. Het project kan op 2,9 miljoen euro financiële steun rekenen van de Europese Unie.

SIREE is een Interreg project waarbij België, Nederland, Frankrijk en Groot-Brittannië de handen in elkaar slaan. Sinds de vluchtelingencrisis in 2015 merken heel wat scholen stijgende diversiteit in hun klassen. De Europese Unie steunt dit project om migranten een stem te geven in de samenleving. Het project staat onder leiding van de Britse universiteit van Greenwich die met projectpartners als VIVES-hogeschool en basisschool Sint-Jozef in Kortrijk samenwerkt.

VIVES-hogeschool organiseert als brugfiguur om de zes weken een bijeenkomst met basisschool Sint-Jozef. “Na de vluchtelingen crisis in 2015 wilden we vanuit VIVES iets betekenen voor toegekomen vluchtelingen. Zo kwamen we op het idee om ons in te schrijven als brugfiguur voor het project”, vertelt Miranda Poeze, VIVES-coördinatrice van het project SIREE. “We wilden als brugfiguur werken met leergemeenschappen. Die leergemeenschappen bestaan uit ouders met een migratieachtergrond en externen zoals leerkrachten en directeurs. Ons doel was om niet alleen te praten met die gemeenschappen, maar om echt actie te ondernemen”, aldus Poeze. VIVES-Hogeschool maakt ook tijdens de bijeenkomsten gebruik van zelf ontwikkelde methodieken. “Wij vangen de ouders en leerkrachten op. We onderzoeken wat de noden zijn. Op die manier begrijpen we elkaar ook beter”, zegt Poeze.

Marokkaanse koeken en thee

Basisschool Sint-Jozef is een van de scholen die zich inzet voor het project SIREE. “Het project heeft een positieve dynamiek gecreëerd tussen de ouders en leerkrachten”, vertelt Nele Degryse, brugfiguur van basisschool Sint-Jozef. “Met Marokkaanse koeken en thee houden we samen met VIVES om de zes weken een bijeenkomst met onze leerkrachten en ouders. Dikwijls weten leerkrachten niet wat er zich thuis afspeelt bij heel wat kinderen. We proberen ons best te doen om onze leerlingen zo goed mogelijk te begrijpen en te begeleiden. Vaak komen ze uit een land waar onderwijs een andere betekenis heeft dan hier bij ons. Infoavonden klonken voor sommigen aanvankelijk vreemd in de oren. Daarom beslisten wij ook om in te zetten op zo’n fantastisch project. Het is zeker een eyeopener voor velen van ons. Meestal hebben mensen een vooroordeel over migranten en dat is jammer. Mensen moeten proberen om andere brillen op te zetten” aldus Degryse.

“Het geld dat wij kregen van de Europese Unie hebben we zeker goed kunnen gebruiken”, vertelt Miranda Poeze, de coördinatrice van het project. Met dat geld creëerde de Nederlandse universiteit van Roosevelt een lespakket voor studenten die de lerarenopleiding volgen. Zo gaan ze vanaf nu leren hoe ze moeten omgaan met migranten en anderstaligen. Ook bij ons in VIVES willen we daar sterk op inzetten. Het is moeilijk om het extra lessenspakket in onze reguliere lessen te integreren, dus hebben we extra modules via e-learning ontwikkeld. Zowel onze studenten als docenten kunnen daar vanaf mei gebruik van maken”, aldus Poeze. Naast de extra modules bracht VIVES-hogeschool ook een platform uit op zijn website waar andere scholen stap voor stap kunnen leren hoe ze op een creatieve wijze een brugfiguur kunnen zijn tussen leergemeenschappen.

“Vaak komen migranten uit een land waar onderwijs een andere betekenis heeft dan hier bij ons”

Gendergelijkheid - Promoting gender equality in (STEM) education and careers

Meisjes en vrouwen in STEM

Technologie speelt een belangrijke rol in ons leven. Het is belangrijk dat meisjes goed opgeleid zijn voor latere jobs in de technische en technologische sector. Foto:Gerd Altmann via Pixabay

Door NOOR VANHESSCHE - Het stereotype van een man of jongen in technische en technologische opleidingen en beroepen is nog al te vaak aanwezig. Dat schrikt meisjes onterecht af. De Europese Unie kijkt nu wat ze kan betekenen voor de promotie van deze onderwijstak bij meisjes. In de Commissie voor vrouwenrechten en gendergelijkheid werd een dossier opgesteld om STEM-onderwijs aantrekkelijker te maken voor meisjes. Op basis van dit dossier wordt bekeken wat Europa kan betekenen.

Europa maakt werk van gelijke rechten op basis van gender. Een onderwijstak en jobsector waar een duidelijk verschil is in aanwezigheid van mannen en vrouwen, is de STEM-sector. STEM staat voor science, technology, engineering en mathematics. Iets meer dan de helft van de jongeren die in het algemeen secundair afstuderen hebben een STEM-diploma op zak. Een derde van de meisjes volgt momenteel zo'n richting, maar dat zijn er nog te weinig. Daarom wil de Commissie voor vrouwenrechten en gendergelijkheid deze sector meer promoten bij vrouwen en meisjes. Vooral het STEM-onderwijs kan hulp gebruiken bij het aantrekken van meisjes, want het probleem in de bedrijven start uiteraard bij het onderwijs. Als er weinig meisjes een STEM-opleiding volgen zijn er later minder vrouwen met een geschikt diploma voor specifiek jobs binnen deze sector.

“De kentering is ingezet. Waar we vroeger geen meisjes zagen in een STEM-richting ,zien we er nu twee à drie. Het is zeker nog niet wat we willen bereiken, maar het is een goed begin”, zegt Stijn Vansteenkiste, leerkracht en coördinator STEM bij Rhizo College Zwevegem. Het probleem ligt volgens Vansteenkiste vooral bij het stereotype dat bij veel mensen nog leeft. “Als mensen denken aan een technische richting denken ze nog te veel aan een vloerlegger of schrijnwerker; ze weten soms niet dat je met een STEM-opleiding meer kan dan alleen die jobs. We hopen om in de toekomst meer meisjes te mogen ontvangen in onze opleiding.”

Voorbeelden van STEM-opleidingen zijn bouw, fotografie, voedingstechnieken, wetenschappen... Wat later mogelijk is met een STEM-achtergrond loopt enorm uiteen, dat kan gaan van biomedisch ingenieur tot IT-manager of programmeur.

STEM in het werkveld

In het werkveld is het verschil ook zichtbaar, bij functies zoals ingenieur zie je vaker een man dan een vrouw. Bij Barco werden de vrouwelijke ingenieurs op acht maart de Internationale Vrouwendag extra in de kijker gezet. Op die manier wil Barco tonen dat gender niet uitmaakt bij het kiezen van een studierichting en in het werkveld. “Het klopt dat meisjes nog te weinig de keuze maken voor een technische ingenieursopleiding. Omdat wij de meerwaarde van diversiteit - niet enkel op vlak van gender, maar ook nationaliteit, achtergrond, leeftijd... - duidelijk aanvoelen op vlak van o.a. innovatie, engagement en samenwerking, blijven wij inzetten op dit thema. We starten daar al vroeg mee en rekenen daarbij op initiatieven van bijvoorbeeld Agoria. Zo werkten wij in het verleden mee aan het initiatief Technogirls / Technoteens, om meisjes kennis te laten maken met techniek en technologie. De 11- en 12-jarige dochters van onze werknemers kwamen toen een namiddag proeven van wat een job bij Barco inhoudt”, vertelt Catherine Weyne Head of Internal Communications bij Barco.

Hopelijk levert de volgende generatie de nodige mensen met een diploma uit een STEM-richting en verdwijnen de stigma's die nu nog op die sector rusten.

“Waar we vroeger geen meisjes zagen, zien we er nu twee à drie in een STEM-richting.”

De ouderen staan centraal

Empowercare ziet erop toe dat zowel de patiënt als de verzorgers voldoende begeleiding krijgen. Foto: Pixabay

Door RUTH COPPENS – Europa keurde onlangs een nieuw gezondheidsplan goed: EU4Health. Met dit plan keert de Europese Unie 5.1 miljard euro uit voor gezondheidszorg. Omdat de ouderenzorg in Europa een hele uitdaging vormt, gaat daar ook extra aandacht naartoe. De Europese Unie ondersteunt heel wat projecten met de doelstelling om de ouderenzorg te optimaliseren. Empowercare is hier een voorbeeld van.

België heeft een duur gezondheidsstelsel. In 2017 betaalde België per hoofd van de bevolking 3500 euro voor gezondheidszorg, terwijl het Europees gemiddelde “slechts” 2800 euro was. Het grootste deel van die kosten gaat naar zorg in een instelling waar men langer dan 24u verblijft, woonzorgcentra zijn hier dus onderdeel van. Daarnaast vormt de vergrijzing ook een groot probleem. Volgens berekeningen van de Christelijke Mutualiteit, zou tegen 2030 20% van de totale bevolking boven de 67 jaar zijn. Er gaan veel gezondheidsproblemen gepaard met een oudere leeftijd, wat ons als samenleving duur komt te staan.

Ons land heeft dus heel wat baat bij Europese projecten die de gezondheidszorg willen verbeteren of op punt zetten. Zo nam Oostende deel aan het project SAIL, waarbij ouderen langer in beweging proberen te blijven, en deed Poperinge mee met HAIR, een herwerkte versie van SAIL. Ouderenzorg staat hoog op de prioriteitenlijst in België.

Persoonlijke gezondheidszorg

Dan is er ook nog Empowercare in Kortrijk. Empowercare is een Interreg-project in samenwerking met België, Nederland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Interreg-projecten worden georganiseerd en gefinancierd door de Europese Unie met de bedoeling de Europeanen te helpen. Het project Empowercare wil inzetten op de specifieke noden van de ouder wordende bevolking. Het wil de zorg voor de ouderen meer integreren in de gemeenschap en ervoor zorgen dat zij langer actief blijven en ook langer thuis kunnen blijven.

Rozemarijn Dereuddre, die het project overziet voor de Zorggroep H. Hart in Kortrijk, is vol lof over Empowercare. “Wij willen vooral het aanbod dat we al hebben binnen de Zorggroep beter kunnen afstemmen op de noden van onze cliënten en bewoners”, begint ze. “Om goed vraaggericht te kunnen werken, is het heel belangrijk om je aanbod constant verder te ontwikkelen. Met Europese projecten zoals Empowercare, krijgen wij de kans om heel wat bij te leren van andere landen en organisaties.”

Bij de Zorggroep H. Hart komt het project tot uiting in de vorm van heel persoonsgerichte gezondheidszorg, waarbij de ouderen echt centraal staan. Ze betrekken hierbij ook de mantelzorger, huisarts en eventuele andere verzorgers. De bewoners krijgen ook zelf inspraak in hun verzorging. Daarnaast investeert H. Hart ook in de kwaliteit van zorgverlening. Dat doen ze door zorgverleners een extra opleiding te geven, zodat zij ook in staat zijn om de bewoners een zorg te bieden die de kracht van hun patiënt maximaal benut.

“Om goed vraaggericht te kunnen werken, is het heel belangrijk om je aanbod constant verder te ontwikkelen.”

Uitleendienst voor kinderfietsen

In de Fietsbieb mogen kinderen zelf hun fiets kiezen.

Door DAVIEN PLANCKAERT- Nieuwe fietsen nemen een grote hap uit een gezinsbudget, zeker voor jonge gezinnen. De Fietsbieb biedt een goedkope oplossing aan: fietsen ontlenen in plaats van kopen. Europa subsidieert via Leader-subsidies verschillende Fietsbiebs in West-Vlaanderen.

In totaal zijn er 25 Fietsbiebs in West-Vlaanderen en 60 in heel Vlaanderen. De Fietsbiebs zijn een initiatief van Beweging.net. De uitleendienst herstelt en hergebruikt oude fietsen. Elk gezin betaalt per kind een jaarabonnement van 20 euro, plus 20 euro waarborg per geleende fiets. De kinderen kunnen dan het hele jaar een fiets gebruiken die ze zelf kunnen kiezen. Die prijzen zijn op alle plaatsen hetzelfde. Als gezinnen zelf een kinderfiets schenken, krijgen ze een jaarabonnement gratis. Vrijwilligers houden de Fietsbiebs open.

De Fietsbieb in Brugge was de allereerste in Vlaanderen en groeide de voorbije jaren uit tot een succesvolle uitleendienst. Filip D'hont is een van de acht vrijwilligers die er werken. "Toen de Fietsbieb hier net startte, hadden we twintig fietsen aangekocht. Zes jaar later zitten we aan 160 uitgeleende fietsen. We hebben er ook nog eens 150 op voorraad", vertelt hij. "Vooral de deeleconomie spreekt gezinnen aan. Veel gezinnen die hier langskomen zitten niet in armoede, maar vinden het deelaspect belangrijk. Zij kiezen milieubewust voor herbruikbare fietsen." De projectcoördinator Fietsbieb West-Vlaanderen Francis Devlamynck beaamt dat: "De Fietsbieb is er niet enkel voor kansarme gezinnen, maar voor elk jong gezin. Het doel is om zoveel mogelijk kinderen aan het fietsen te krijgen."

Subsidies Europa

Europa subsidieerde via Leader-subsidies de voormalige organisatie vzw West met 15 000 euro. Die vzw ondersteunde verschillende Fietsbiebs in de Westhoek en in Brugge. Ondertussen coördineert Beweging.net West-Vlaanderen alle Fietsbiebs in de provincie. De subsidie ging onder meer naar drie stripverhalen over de Fietsbieb, elk over een verschillende thema, die worden gebruikt als lesmateriaal in lagere scholen. De leperse illustrator Rik Verdrue tekende de strip die verkeersveiligheid, hergebruik van fietsen en armoede als onderwerp hebben.

Acht Fietsbiebs in Zuid-West-Vlaanderen kregen samen 30 000 euro. "Dat geld gaat vooral naar de aankoop van fietsen en naar benodigde materialen om de fietsen te herstellen", aldus Devlamynck.

LEADER is een Europees subsidiëringsprogramma voor plattelandsontwikkeling via projecten die onder andere gebiedsgericht, innovatief, bottom-up en multisectoraal werken.

"De Fietsbieb is er niet enkel voor kansarme gezinnen, maar voor elk jong gezin."

EUROPA DIRECT
West-Vlaanderen

Europese
Commissie

KONINKRIJK BELGIË
Buitenlandse Zaken,
Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking

Interreg
France-Wallonie-Vlaanderen

EUROPESE UNIE

Interreg
Vlaanderen-Nederland

EUROPESE UNIE

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

LEADER

Interreg
2 Seas Mers Zeeën

EUROPESE UNIE

Interreg
North Sea Region

EUROPESE UNIE

European Regional Development Fund

Interreg
North-West Europe

EUROPESE UNIE

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Europese Unie

AGENTSCHAP
INNOVEREN &
ONDERNEMEN

EFRO
EUROPEES FONDS
VOOR REGIONALE
ONTWIKKELING